

Supremum Signaturae Apostolicae Tribunal

Decretum definitivum

N. 44605/10 CA

Exclaustrationis impositae

(Rev.dus [X] – Congregatio pro Institutis vitae consecratae et Societatibus vitae apostolicae)

In nomine Domini. Amen.

Benedicto PP. XVI feliciter regnante, Pontificatus sui anno VIII, die XX septembris MMXII, Supremum Signaturae Apostolicae Tribunal, videntibus Em.mis ac Rev.mis D.nis Raimundo Leone Card. Burke, *Praefecto*, Paulo Card. Sardi et Velasio Card. De Paolis, *Ponente*, atque Exc.mis ac Rev.mis D.nis Stanislao Zvolenský et Philippo Iannone, O.Carm., intervenientibus Cl.ma [Y], utpote Patrona Rev.di Recurrentis, Cl.ma [W], tamquam Patrona Congregationis pro Institutis vitae consecratae et Societatibus vitae apostolicae, atque Rev.do [Z] Promotore Iustitiae Substituto, in causa, de qua supra, hoc definitivum tulit decretum.

1. – **Facti species.** – Quaestio incipit decreto diei 12 maii 2010, quo Rev.dus [V], Delegatus et Visitator Sedis Apostolicae, Rev.do [X] obligationem imposuit commorandi extra [A]. Hoc decretum communicatum est ad normam can. 55, id est ore coram testibus, propter periculum ne notitiae publicae factae fuerint, cum periculo scandali. De hac communicatione exstant acta. Contra decretum remonstratio missa est, cum petitione revocationis eiusdem decreti. Inutiliter tempore elapso, contra decretum recursus hierarchicus ad Congregationem pro Institutis vitae consecratae et Societatibus vitae apostolicae a Rev.do [X] die 22 iulii 2010 interpositus est.

Interea quoddam conciliationis conamen factum est inter partes et eandem Congregationem. Fine finaliter die 10 augusti 2010 Superiores [A] ad novam decisionem pervenerunt. Ad normam can. 686, § 3, exlaustrationem impositam ex parte Congregationis pro Institutis vitae consecratae et Societatibus vitae apostolicae petiverunt. Post duos tantum dies, scilicet die 12 augusti 2010, Congregatio, accipiens petitionem Superiorum, decretum emisit imponens exlaustrationem ad normam can. 686, § 3, propter rationes allatas. Ceterum rerum condicio iam tam conflictualis facta erat, quod sine dubio ipsa rerum condicio causa gravis erat ad imponendam ipsam exlaustrationem.

Rev.dus Recurrens plura conamina fecit sive ad Delegatum sive ad ipsam Congregationem, petens die 22 septembris 2010 revocationem decreti. Tandem recursum interposuit, adducens plura documenta, ad Supremum Signaturae Apostolicae Tribunal, die 30 octobris 2010, ad tramitem Rev.di [U], simul petens revocationem decreti vel saltem eius suspensionem.

Interea Delegatus die 6 ianuarii 2011 misit nonnullas animadversiones explicans modum agendi et adducens rationes ad proprium modum agendi sustinendum.

Die 16 februarii 2011 Supremum Signaturae Apostolicae Tribunal reiecit petitionem suspensionis decreti, explicans quod impositio exlaustrationis non est poena, sed remedium, ad bonum communitatis et fortasse ad bonum eiusdem sodalis, et ulterius addens quod non requiritur ad eam imponendam culpa, sed causa gravis sufficit; causae autem graves referuntur in litteris adductis et indicantur quae habentur in actis; ad eas remittit Congregatio. Nec in decreto Supremi Tribunalis omittuntur circumstantiae quaedam quae urgebant ad decisionem ferendam; considerato etiam quod sive Delegatus sive Congregatio interpellata mentem contrariam suspensioni manifestaverunt, et tandem quod in casu deest, prima facie, fumus boni iuris neque damnum irreparabile videtur adesse; tandem decretum Supremi Tribunalis notat quod quaestio de suspensione est distincta a quaestione de legitimitate actus impugnati contra quem datur recursus.

Re rite disceptata inter Cl.mas partium Patronas et Rev.dum Promotorem Iustitiae Substitutum, Em.mus H.S.T. Praefectus die

15 septembris 2011 in Congressu instructionem complendam esse decrevit. Documentis expetitis receptis atque altera disceptatione rite habita, Em.mus H.S.T. Praefectus in Congressu diei 23 martii 2012 recursum reiecit «quippe qui manifeste quovis caret fundamento».

In quo decreto invenimus decisionem et rationes ad illam sustinendam adductas. In praemissis in memoriam revocatur natura non poenalis impositionis exlaustrationis; praeterea asseritur agi de remedio non perpetuo, sed ad tempus; praeterea non constat esse denegatum ius interveniendi ex parte recurrentis; auctoritas fuit legitima ad imponendam exlaustrationem; animadvertitur praeterea quod considerandae etiam sunt circumstantiae extraordinariae temporis quo exlaustratio imposita fuit; rationes adductae a Rev. do Recurrente tamen, concludit decretum, non tales sunt quod submoveant causas adductas ad imponendam exlaustrationem.

Contra praedictum decretum Cl.ma Patrona die 21 aprilis 2012 recursum ad Em.mos Exc.mosque H.S.T. Iudices, exhibendo litteras Rev.di [X], interposuit et dein rationes in lingua latina explanavit.

Recepto voto Promotoris Iustitiae Substituti diei 30 iunii 2012, nunc dubio, sueta formula statuto, respondendum est: «*An decretum ab Em.mo H.S.T. Praefecto die 23 martii 2012 in Congressu latum, in casu, reformandum sit*».

2. – **In iure.** – Praeprimis nobis agnoscendum est decretum contra quod interponitur recursus ad Tribunal Supremum Signaturae Apostolicae eiusque natura.

In casu habemus primum decretum diei 12 maii 2010, cuius executio facta est ore coram testibus et post nonnullos dies. Contra hoc decretum missa est remonstratio ad Superiorem, auctorem eiusdem decreti; deinde recursus hierarchicus ad Congregationem pro Institutis vitae consecratae et Societatibus vitae apostolicae interpositus est, quae tamen huic recursui nullum responsum dedit. Interea Superiores cum Congregatione ipsa agebant ad aliam solutionem inveniendam. Deinde datum est decretum ab ipsa Congregatione, petente Superiore competenti, quo exlaustratio imponitur Rev.do Recurrenti, ad normam can. 686, § 3. Contra hoc decretum Rev.dus [X] recursum ad Supremum Tribunal interposuit; et de hoc decreto vidit in Congressu Supremum Tribunal, recursum

reiciens, quia manifeste sine fundamento iudicatum est.

Iam nunc aliud est decretum quo commoratio extra [A] imponitur et aliud decretum quo exclaustatio imponitur. Primum latum est a Superiore competenti; secundum a Congregatione pro Institutis vitae consecratae et Societatibus vitae apostolicae; de primo decreto neque Congregatio neque Tribunal Supremum viderunt. Revera duo decreta idem esse non possunt; neque complementaria considerari possunt. De facto primum decretum relinquitur, quia alia via mediante secundo decreto inventa est, quae idem non est ac praecedens. In praecedenti enim agebatur de obligatione commorandi extra domum ad tempus et vi potestatis Superioris imposita et constitutionum; in secundo decreto autem agitur de instituto canonico, id est de exclaustatione imposita ad normam can. 686, § 3. Primum decretum praeterea erat decretum Superioris, de quo Congregatio nihil umquam dixit; secundum est decretum eiusdem Congregationis, etiamsi datum ad petitionem Superioris. Hoc decretum regitur can. 686, § 3.

Contra hoc secundum decretum interpositus est recursus ad ipsam Congregationem, et deinde ad Supremum Tribunal Signaturae Apostolicae. De hoc decreto nobis agendum est, non de primo. Tribunal nihil de hoc priore decreto dixit.

Decretum Congregationis retineri potest sive decretum autonomum independens a recursu Rev. di Recurrentis, qui in hoc casu maneret sine responso, sive etiam decretum substitutivum, ad normam can. 1739. Quidquid sit de hac quaestione, decretum obiectum Supremi Tribunalis est simpliciter decretum exclaustationis impositae; et de legitimitate huius decreti est tantum quaestio.

Iam nunc, in can. 686, § 3 quattuor essentialiter habentur: 1) pertinet ad Sedem Apostolicam imponere exclaustationem; 2) adesse debent graves causae; 3) servantur aequitas et caritas; 4) necessarie requiritur petitio Moderatoris generalis.

Quoad naturam decreti, quo imponitur exclaustatio, non videtur agi de rescripto, quamvis datur «petente Superiore generali». Non potest retineri rescriptum, quia exclaustatio non est privilegium, neque dispensatio et adhuc minus gratia. Neque petitur in favorem recurrentis.

Non est poena, sed aliquod poenale continet, quia coercentur

libertas et iura sodalis; imponitur exclaustatio ad bonum commune, contra voluntatem sodalis, quia pugnare videtur praesentia Rev. di [X] cum bono communis. Agitur potius de decreto quo Superior competens (Congregatio pro institutis vitae consecratae et Societatibus vitae apostolicae) facit decisionem, quamvis Superior (Congregatio) non possit agere nisi petente Moderatore Supremo. Haec petitio consideratur quaedam condicio praevia imposita a iure. Haec petitio praevia est, ad mentem can. 124, requisita ad validitatem. Sed hoc admissio, decretum est simpliciter Congregationis pro Institutis vitae consecratae et Societatibus vitae apostolicae in ambitu suae competentiae.

In casu agitur de decreto-praecepto, quo imponitur obligatio vivendi extra claustra Instituti: «Praeceptum singulare est decretum quo personae aut personis determinatis aliquid faciendum aut omittendum directe et legitime imponitur [...]» (can. 49). Auctoritas ad decretum ferendum ligatur modo peculiari: «Antequam decretum singulare ferat, auctoritas necessarias notitias et probationes exquirat, atque, quantum fieri potest, eos audiat quorum iura laedi possint» (can. 50). Decretum praeterea «scripto feratur expressis, saltem summarie, si agatur de decisione, motivis» (can. 51). In mentem tamen revocandus est etiam can. 38: «Actus administrativus, etiam si agatur de rescripto *Motu proprio* dato, effectum caret quatenus ius alteri quaesitum laedit aut legi consuetudine probatae contrarius est [...]».

3. – **In facto.** – In casu agitur de decreto Congregationis, quod omnia elementa essentialia, ad normam can. 686, § 3, servat:

- Adest sine dubio competentia Congregationis;
- Adsunt causae graves: non agitur, sicut pluries adnotatum est, de punitione, sed de remedio administrativo ad bonum communis et fortasse eiusdem sodalis; gravitas causarum pendet a tempore et a rerum conditione concretis, quorum ponderatio est in discretionem Superioris; quamvis admittendum sit alias esse causas graves pro commoratione ad tempus alias causas graves ad exclaustationem imponendam, cum adnexis consequentiis iuridicis maioris momenti. Causae graves sunt obiectivae ad iustificandam impositionem exclaustationis, non in petente, sed in auctore decreti. Locutio

“causae graves” non significat quod ipsae obligant Superiorem ad emittendum decretum, sed quod ipsae iustificandae et sufficiunt, quamvis auctor maneat liber decisionis, in ambitu suae discretionis. Tribunal non potest coarctare ambitum discretionis, debet tantum iudicare, num causae graves adsint;

- Habetur legitima petitio ab auctoritate competenti. Congregatio agit in ambitu propriae competentiae. Rationes dantur graves obiectivae, quamvis in toto itinere non pauca adfuerint elementa confusionis ex parte Superiorum [A]. Rev.dus Recurrens potuit propria iura exercere et facto exercuit et diffuse, quia disposuit de actis et documentis. Ceterum Congregatio obligationem habebat exquirendi notitias necessarias, sicut fecit.

Quaedam obiectio moveri potest in quantum Congregatio in decreto proprias rationes non indicavit, sed simpliciter remisit ad causas adductas a Superioribus. Quae causae fortasse non omnes erant pertinentes. Sed hoc non tollere potest vim decreti, quia simplex remissio ad acta includit iudicium generale de tota et complexa situatione quae sine dubio gravis erat ad iustificandum decretum. Si quaedam confusio in procedendo habetur in primo decreto, praesertim propter nonnullas circumstantias externas, quae urgebant, omnia emergunt conformia legi sive in procedendo sive in decernendo quoad decretum, de quo est quaestio.

Ceterum nullum ius Rev.di Recurrentis videtur neglectum; ipse potuit pluries et pluries motiva decreti legere et proprias contrarias rationes adducere.

4. – **Conclusio.** – Omnibus in iure et in facto aequae rimatis, infrascripti Patres, Christi Nomine invocato, pro Tribunali sedentes ac solum Deum prae oculis habentes, dubio proposito respondendum esse decreverunt atque respondent:

NEGATIVE, seu decretum H.S.T. in Congressu diei 23 martii 2012 latum non esse reformandum.

Pro expensis processualibus retineatur cautio in arca H.S.T. deposita. Rev.dus Recurrens Cl.mae suae Patronae congruum emolumentum solvat.

Hoc Nostrum definitivum decretum cum omnibus quorum interest communicandum et executioni mandandum esse decernimus, ad omnes iuris effectus.

Datum Romae, e sede Supremi Signaturae Apostolicae Tribunalis, die XX septembris MMXII.

Raimundus Leo Card. Burke, *Praefectus*

Paulus Card. Sardi

Velasius Card. De Paolis, *Ponens*

+ Stanislaus Zvolenský

+ Philippus Iannone, O.Carm.